

☒	Pro gradu –tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansainvälinen liiketoiminta	Päivämäärä	17.6.2004
Tekijä(t)	Anna Suontama	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	125
Otsikko	Uuden ryhmäpoikkeusasetuksen aiheuttamat muutokset autoliikkeen markkinaorientaation edellytyksissä. Case: Mega-Auto Oy		
Ohjaaja(t)	KTT Sten-Olof Hansén ja KTM Birgitta Sandberg		

Tiivistelmä

Yhteinen kaupp- ja kilpailupolitiikka pyrkivät yhtenäistämään Euroopan unionin jäsenmaita vapaamman kilpailun ja liikkuvuuden nimissä. Vuonna 2002 Euroopan unionin komissio uudisti niin sanotun ryhmäpoikkeusasetuksen, jolla sallitaan tietyille kaupan aloille kilpailunrajoituksia. Ryhmäpoikkeusasetuksen uudistamisella pyritään vähentämään asetuksen piiriin kuuluvien erityisalojen, kuten moottoriajoneuvoalan mahdollisuuksia rajoittaa kilpailua, ja siten luoda kaikelle kaupankäynnille Rooman sopimuksen tavoittelema vapaampi talousalue. Muutoksen taustalla on myös selkeä pyrkimys kasvattaa kuluttajille koituvaa hyötyä.

Tämän tutkimuksen tarkoitus on selvittää, kuinka uuden ryhmäpoikkeusasetuksen uudistuminen on vaikuttanut eteläsuomalaisen autoliikkeen jälleenmyyntisopimukseen ja sen edellytyksiin toimia markkinaorientoituneesti. Markkinaorientoitumisella kuvataan yrityksen kykyä vastata asiakkaidensa tarpeisiin informaation tuottamisen, levittämisen ja lopulta aikaansaadun tiedon asiakaslähtöisen hyödyntämisen kautta. Koska ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset uudet jälleenmyyntisopimukset ovat tutkimuksen tekoheikkellä olleet vasta suhteellisen vähän aikaa voimassa, ja siitä johtuvien muutosten voidaan katsoa näin ollen edelleen tapahtuvan, tutkitaan markkinaorientaation toteutumisen sijasta sen edellytyksiä. Edellytyksiä tarkastellaan niin tapausyrityksen itsensä sisällä kuin sen maahantuojaosuhteissa. Yrityksen sisäisiä markkinaorientaation edellytyksiä ovat johdon sitoutuminen markkinaorientaatioon, johdon suhtautuminen riskeihin, henkilöstön välinen yhtenäisyys ja konfliktit sekä päätöksenteon keskittyminen ja palkkiojärjestelmä. Verkostotasolla markkinaorientaatioon vaikuttavia edellytyksiä puolestaan ovat luottamus, työpanosten jakautuminen, yhteistyö ja konfliktit.

Tapaustutkimuksen tutkimusmenetelmiksi on valittu dokumenttianalyysi ja teemahaastattelut. Dokumenttianalyysillä kuvataan sopimusmuutoksia ja siinä käytetty aineisto koostuu tapausyrityksen uusinta ryhmäpoikkeusasetusta edeltäneistä sekä nykyisin voimassaolevista jälleenmyyntisopimuksista. Teemahaastattelussa (10kpl) markkinaorientaation edellytysten lisäksi selvitetään tapausyrityksen strategisen valinnan toteutumista sopimusmuutosten yhteydessä. Haastateltaviksi on valittu tapausyrityksen henkilökuntaa, sen toimitusjohtaja sekä tutkimuksen kannalta relevanttien maahantuojien edustajat.

Dokumenttianalyysin tuloksista kävi ilmi, että suurin osa sopimusmuutoksista ei ollut missään yhteydessä uuden ryhmäpoikkeusasetuksen velvoittamiin, kilpailunrajoituksia vähentäviin muutoksiin. Ryhmäpoikkeusasetuksen aiheuttamat sopimusmuutokset olivat suurimmaksi osaksi erilaisia minimistandardeja, joiden perusteella autonvalmistajat voivat valita jälleenmyyjänsä. Yrityksen johdon haastattelu paljasti, että tapausyrityksen mahdollisuus vaikuttaa uusiin sopimuksiin on ollut lähes olematon. Markkinaorientaation edellytysten suhteen kävi ilmi, että edellytyksiin ei yrityksen sisällä ollut juurikaan tullut muutoksia. Sen sijaan tapausyrityksen ja sen maahantuojien välillä edellytykset olivat muuttuneet. Muutoksia oli tapahtunut kaikissa verkoston markkinaorientaation edellytyksissä, mutta jälleenmyyjän ja maahantuojan näkemykset muutoksien laadusta vaihtelivat joissain tapauksissa. Myös maahantuojien välillä oli suuria eroja.

Asiasanat	markkinaorientaatio, ryhmäpoikkeusasetus, kilpailunrajoitukset, sisämarkkinat, autoliikkeet
Muita tietoja	salainen